

CLASS 3

3. Mitzvah-based Sources for Sustainability

A. Shemitah

Shemos 23:10-11

(י) וּשְׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע אֶת־אֲרָצְךָ וְאָסַפְתָּ אֶת־תְּבוּאָתָהּ:
(יא) וְהַשְּׁבִיעֵת תִּשְׁמְטֶנָּה וּנְטָשְׁתָּהּ וְאָכְלוּ אֲבִינֵי עַמְּךָ וְיִתְרָם תֹּאכַל חֵיִת הַשָּׂדֶה כִּן־תַּעֲשֶׂה
לְכַרְמְךָ לְזֵיתֶךָ:

10) Six years you shall sow your land and gather its produce.

11) But the seventh year, you shall let it rest and leave it fallow. The poor of your people will eat from it, and their leftovers let the wild animals eat. The same you shall do for your vineyards and olive orchards.

Vayikra 25:2-4

(ב) דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תִבְאוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנִי נֹתֵן לָכֶם וְשָׁבְתָה
הָאָרֶץ שַׁבָּת לַיהוָה:
(ג) שֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע שָׂדֶךְ וְשֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְמַר כַּרְמְךָ וְאָסַפְתָּ אֶת־תְּבוּאָתָהּ:
(ד) וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית שַׁבַּת שַׁבְּתוֹן יִהְיֶה לָאָרֶץ שַׁבַּת לַיהוָה לֹא תִזְרַע וְכַרְמְךָ לֹא תִזְמַר:

2) Speak to the people of Israel and say to them: When you enter the land that I am giving to you, the land shall observe a sabbath to God.

3) Six years you shall sow your field, and six years you shall prune your vineyard and gather in its produce.

4) And in the seventh year, a sabbath of complete rest there shall be for the land, a sabbath to God. You shall not sow your field, and you shall not prune your vineyard.

Rambam, Moreh Nevuchim 3:39 (4)

ואמנם כל המצוות אשר ספרנום בהלכות שמיטה ויובל מהם - לחמלה על בני אדם והרחבה לבני אדם כולם - כמו שאמר "ואכלו אביוני עמך ויתרם תאכל חית השדה וגו'" ושתוסיף הארץ תבואתה ותתחזק בעמדה שמוטה....

Regarding the Mitzvos which we enumerated in the *Laws of Shemitah and Yovel*, some of them are intended for sympathy towards man and the promoting of the well-being of mankind, as it says, "The poor of your people will

eat from it” (Shemos 23:11), and also so that the land will increase its produce and be strengthened when it stands fallow.

Chizkuni (Vayikra 25:2) (see also He’amek Davar)

שבת לה' פרש"ץ לשם ה' וְכַלּוֹמַר לֹא תֵהָא כּוֹנֵתֶךָ לְהוֹבִירָהּ כְּדִי לְטִיבָהּ
אֵלָא כְּדִי לַעֲשׂוֹת מִצְוַת הַקִּבְ"הּ.

“A Sabbath to God.” Rashi explains, “A sabbath for the sake of God.” This means that your intention [in observing this Mitzvah] should not be to let the land lie fallow in order to improve its quality, but rather your intention should be to fulfill the Mitzvah of the Holy One, blessed be He.

Sefer ha'Chinuch #84

מִשְׁרָשֵׁי הַמִּצְוָה, לִקְבַע בְּלִבְנוּ וּלְצִיר צִיּוֹר חִזֵּק בְּמַחֲשַׁבְתָּנוּ עֵינֵי חֲדוּשׁ
הָעוֹלָם כִּי (שְׁמוֹת כ יא) שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יי אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ וּבַיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי שָׁלָא בְּרָא דְבַר, הַכְּתִיב מְנוּחָה עַל עֲצָמוֹ. וְלִמְעַן הַסִּיר וּלְעַקֵּר
וּלְשַׁרֵּשׁ מֵרַעִיוֹנָנוּ דְּבַר הַקְּדָמוֹת אֲשֶׁר יֵאֱמִינוּ הַכּוֹפְרִים בַּתּוֹרָה וּבו יִהְרָסוּ
כָּל פְּנוֹתֶיהָ וַיִּפְרָצוּ חוֹמוֹתֶיהָ, בָּאָה חוֹבָה עֲלֵינוּ לְהוֹצִיא כָּל זְמַנָּנוּ יוֹם יוֹם
וְשָׁנָה שָׁנָה עַל דְּבַר זֶה לְמַנּוֹת שֵׁשׁ שָׁנִים וּלְשַׁבֵּת בַּשְּׁבִיעִית, וּבִכֵּן לֹא
תִּפְרָד לְעוֹלָם הָעֵינֵן מִבֵּין עֵינֵינוּ תְּמִיד, וְהוּא כְּעֵינֵן שָׁאֲנוּ מוֹנִין יְמֵי הַשְּׁבוּעַ
בַּשֵּׁשֶׁת יְמֵי עֲבוּדָה וְהַשְּׁבִיעִי יוֹם מְנוּחָה. וְלִכֵּן צוּה בְּרוּךְ הוּא לְהַפְקִיר כָּל
מָה שֶׁתּוֹצִיא הָאָרֶץ בַּשָּׁנָה זֹאת מִלִּבְדֵּי הַשְּׁבִיעִית בָּהּ כְּדִי שִׁיזְכֹּר הָאָדָם כִּי
הָאָרֶץ שֶׁמוֹצִיאָה אֵלָיו הַפְּרוֹת בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה לֹא בִּכְחַה וּסְגִלְתָּהּ תּוֹצִיא
אוֹתָם, כִּי יֵשׁ אֲדוֹן עֲלֶיהָ וְעַל אֲדוֹנֶיהָ, וְכִשְׁהוּא חִפְץ מִצְוָה עֲלָיו לְהַפְקִירָם.
וְעוֹד יֵשׁ תּוֹעֵלֶת, נִמְצָא בְּדַבָּר לְקִנּוֹת בְּזָה מִדַּת הוֹתֵרֵנוּת, כִּי אֵין נִדִּיב
כְּנוֹתֵן מִבְּלֵי תְּקוּהָ אֶל הַגְּמוּלָה. וְעוֹד יֵשׁ תּוֹעֵלֶת אַחֵר, נִמְצָא בְּזָה שִׁיּוֹסִיף
הָאָדָם בְּטַחּוֹן בְּשֵׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי כָּל הַמוֹצֵא עִם לִבּוֹ לְתַתּוֹ וּלְהַפְקִיר
לְעוֹלָם כָּל גְּדוּלֵי קִרְקָעוֹתָיו וְנַחֲלַת אֲבוֹתָיו הַגְּדֻלִּים בְּכָל שָׁנָה אַחַת
וּמִלְמַד בְּכֵךְ הוּא וְכָל הַמִּשְׁפָּחָה כָּל יְמֵיו, לֹא תַחֲזֵק בּוֹ לְעוֹלָם מִדַּת
הַכִּילוֹת הַרְבֵּה וְלֹא מֵעוֹט הַבְּטַחּוֹן.

Included in the roots of this commandment is to establish in our hearts and to form a strong impression in our minds [about] the concept of the world having been created. For it says (Shemos 20:11), “In six days God made the heavens and the earth, and on the seventh day” – He did not create anything, but He imposed rest on Himself. And in order to remove and uproot and eradicate from our thoughts the idea that the world had no beginning but always existed – which the deniers of the Torah believe in, through which they destroy all its principles and breach all its walls – comes the requirement upon us to expend all our time, day by day and year by year, for this matter, by counting six years and resting on the seventh so that this matter will never depart from between our eyes for all time. And this is similar to the manner in which we divide the days of the week into six days of work and the seventh is a day of rest. Therefore, God did command to render ownerless all that the land produces in this year, in addition to resting during it, so that a person will remember that the land which

produces fruits for him every year does not produce them by its [own] might and virtue. For there is a Master over it and over its owner – and when He wishes, He commands him (the owner of the land) to render them (the fruit) ownerless.

And there is another benefit in this matter: to acquire the trait of letting go (of one's possessions), for there is no one more generous than he who gives without hope for repayment.

And there is another benefit: the outcome of this is that a person will add to his trust in God, may He be blessed, since anyone who finds it in his heart to give and abandon to the world all of the produce of his lands and his ancestral inheritance for an entire year, and teaches himself and his family this for all of his days, will never have the trait of stinginess overcome him too much, nor will he have a deficient amount of trust.

Kli Yakar (Vayikra 25:2)

בטעם מצוה זו יש דיעות חלוקות כי רבים אומרים שהטעם הוא שתשבות הארץ כדי שתוסיף תת כחה לזרוע, ולדעה זו נטה הרב המורה, ורבים חולקים עליו ואמרו שאם חששה התורה לזה שלא תחלש האדמה למה יתחייבו גלות על שמיטת הארץ יהיה ענשם שלא תוסיף הארץ תת כחה להם, ועוד שאין זה שבת לה' כי אם לצורך הארץ, ומהו שאמר אז תרצה הארץ את שבתותיה מה תרויח בזה שיגלו ממנה ישראל וישבו עליה הגוים אשר לעולם בה יעבודו ואיך תשבות הארץ בהשמה מהם?

וכדי ליישב כמה דקדוקים בלשון הפר', אומר אני שטעם מצוה זו היא להשריש את ישראל במדת האמונה, והבטחון בה' כי חשש הקב"ה פן בבואם אל הארץ יתעסקו בעבודת האדמה על המנהג הטבעי וכאשר כביר מצאה ידם ישכחו את ה' ויסורו בטחונם ממנו, ויחשבו כי כחם ועוצם ידם עשה להם את החיל הזה ועולם כמנהגו נוהג ויחשבו שהארץ שלהם היא והם הבעלים ואין זולתם. על כן הוציאם ה' מן המנהג הטבעי לגמרי כי בשש שנים דרך האומות לעשות שני שנים זרע ושנה אחת בור כדי שלא להכחיש חילה, והקב"ה אמר שש שנים תזרע שדך. מידי שנה בשנה ואני מבטיחך להוסיף כחה שלא תכחיש.

וזה טעם נכון וברור יותר מכל מה שדברו בו המפרשים.

ולפי זה דין הוא שיתחייבו גלות בעון השמיטה, מצד חסרון האמונה שבהם כי לא האמינו בה' ולא בטחו בישועתו (תהלים עח כב) שיעשה להם נס כזה בעשיית התבואה לשלש שנים וכמ"ש (ירמיה ה א) שוטטו בחצות ירושלם ודעו וראו אם יש איש מבקש אמונה ואסלח לה. גם הארץ עצמה תקפיד על זה מאד כי רצונה שיתגלגל זכות זה על ידה לחזק האמונה בה' על ידה, ועוד שעל ידי זה יאמינו כי כולם אינן רק אריסים בקרקע והקב"ה בעל השדה ובדבר זה הארץ חפצה שיהיה הקב"ה בעצמו בעלה ואדונה כי לו ית' הארץ. ובביטול השמיטות שיחזיקו המה כבעלים בארץ ראוי הוא שתקפיד הארץ על זה לכך נאמר

אז תרצה הארץ את שבתותיה. אבל העכו"ם לא תקפיד אם ינהגו בה מנהג הטבעי כי בלאו הכי כל הנהגתם על פי הטבע ואין בהם אמונה. ואחר הצעה זו נבא לביאור הפסוקים כי המה מסכימים לכוונה זו האמיתית אשר אין ספק בה.

There are differing opinions about the reason for this Mitzvah. Many say that the reason the land should rest is so that it will continue to be fertile for planting. This is the reason favored by the Rambam in Moreh Nevuchim, but many disagree with him. They say that if the Torah was concerned about the land becoming weak, then why should they be punished with exile for not observing Shemitah? Their punishment would be the natural consequence that the land becomes weak for them. Moreover, this [reason] is not "a sabbath for Hashem" but rather for the needs of the land. Also, why does it say, "The land will then be appeased for its sabbaths" (Vayikra 26:34)? What does the land gain that Israel will be exiled from it and foreigners will settle upon it who will work the land constantly?

In order to resolve a number of details in the language of this Parshah, I say that the reason for this Mitzvah is to implant in the Jewish people the character traits of emunah (faith) and bitachon (trust) in God. God was aware that when they would come to the land they would work the soil in the natural way, and when they would find success they might forget God and remove their trust from Him and believe that "their might and the power of their hand have made them this wealth" (cf. Devarim 8:17), and the world operates in its natural way. They might believe that the land is theirs and that they are the sole owners and no one else. Therefore, God took them entirely out of the natural way, because it is the normal way for the nations of the world, in every six years, to plant their fields two years and then let it lie fallow for one year, so as not to weaken the land's strength. But God said [to the Jewish people], "For six years you shall plant your field," year after year, and I promise you that it will be more and more fertile and will not weaken....

This is a correct and clear reason [for the Mitzvah of Shemitah], more than any other that the commentators have mentioned.

According to this, it is logical that they will be liable for exile for the sin of not observing Shemitah, since they lacked emunah in God and did not trust in His salvation (cf. Tehillim 78:22).... Also the land itself will be very upset about this, for its desire is to have the merit of the Jewish people strengthening their faith in God through it. Furthermore, the land wants the people to realize that they are only workers of the land, not masters of it, and that God is the true Owner of the earth. By not observing Shemitah, the people thereby showed

their belief that they are the true owners of the land [and the appropriate response to this is exile, which shows that they are not in charge of the land].